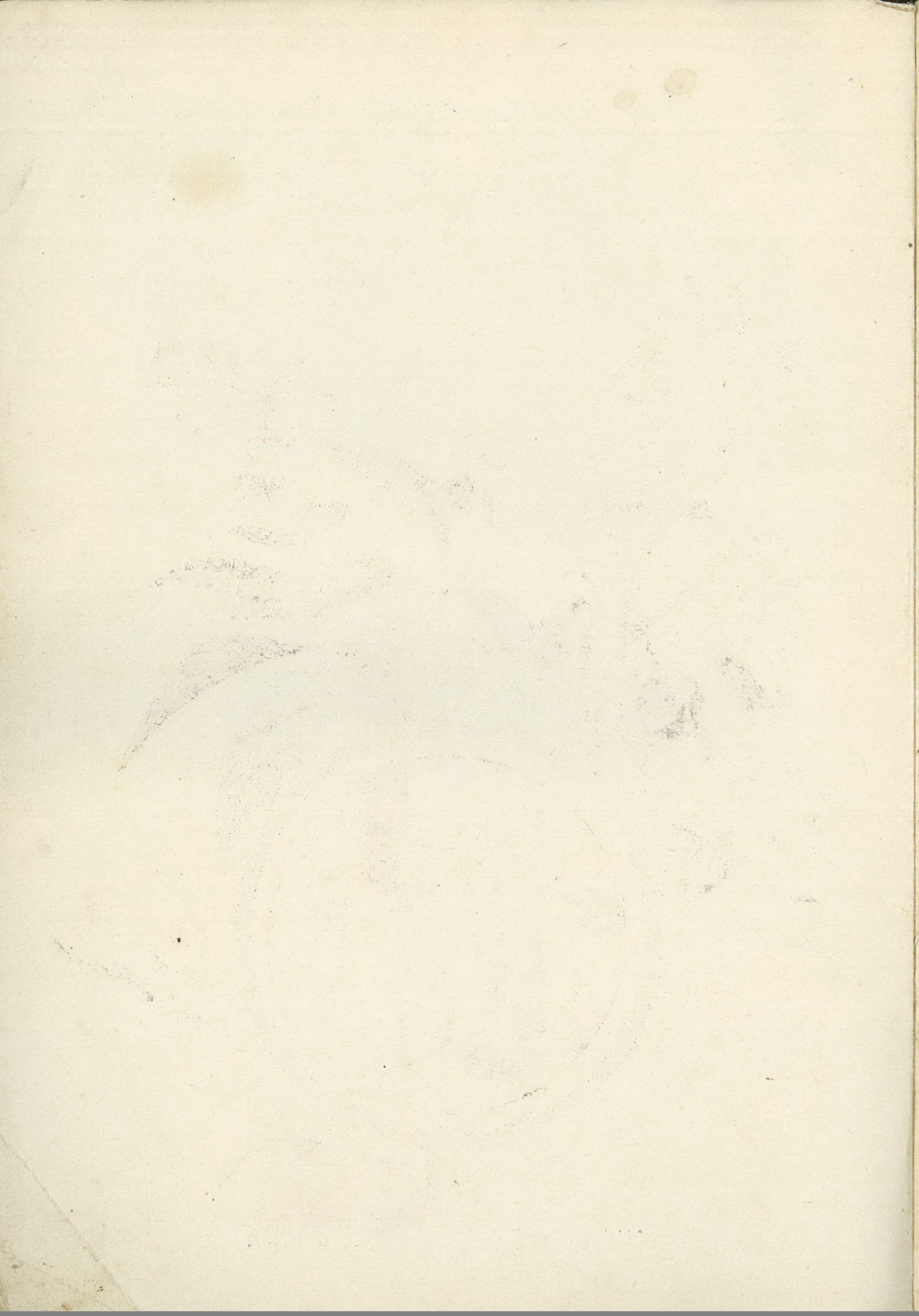

Hoe een arme weesjongen Burgemeester werd

door
H.J. STAVERMAN

NIJKERK G. F. CALLENBACH

Hoe een arme weesjongen Burgemeester werd.

Een geschiedenis uit den ouden tijd,

VERTELD DOOR

H. J. STAVERMAN.

~~~~~  
TWEEDE DRUK  
~~~~~

NIJKERK — G. F. CALLENBACH.

Dat onze God vaak met het kleine en geringe naar de wereld Zijne groote en heerlijke plannen volvoert, wordt ons zeer dikwijls te zien gegeven. Het Bijbelboek ligt daar, om van deze waarheid ons te overtuigen. Als David in des Heeren kracht Goliath tegentreedt, kiest hij zich eenige gladde steentjes uit de beek, en de Heere God bestuurt het alzoo, dat hij met die kleine steenen den grooten Goliath nedervelt. Jonathan, Davids boezemvriend, gaat eens, alleen van zijn wapendrager vergezeld, een aanval beproeven op het groote leger der Filistijnen, en met den strijdkreet in het hart en op de lippen: „De Heere kan evengoed door weinigen als door velen, kloeke daden doen,” richt hij met dien enkelen jongen bij zich, eene groote slachting onder den vijand aan. Simson kan, omdat God hem kracht geeft, met een ezelskakebeen vele Filistijnen dooden. Een kruik met olie en een mate meels dienen geruimen tijd tot levensonderhoud eener arme weduwe, omdat de Heere Zijn zegen er in had gelegd. Een klomp vijgen op Gods bevel ter genezing van Koning Hiskia aangewend, schenkt hem een gewenscht herstel. En onze gezegende Heiland neemt slijk van den grond en gebruikt dit, om aan een blinde het heerlijk zintuig van

't gezicht weder te geven. En omdat Hij het wilde, dienen straks 5 brooden en 2 visschen tot voeding van 5000 menschen, en na dien maaltijd draagt men nog volle korven weg. Zoo zou ik u bijna op iedere bladzijde van onzen Bijbel voorbeelden kunnen noemen, waarbij we telkens zouden uitroepen: „Zoo iets kan de Heere God alleen doen, omdat alles Hem toebehoort, Hem ten dienste staat, en op Zijn wil en wenk gebeuren moet.” Een raaf, een vogel die als roofdier bekend staat, moet omdat God het hem beveelt, brood brengen aan 's Heeren knecht Elia. En als we zouden vragen: „Hoe kan dit en hoe kan dat gebeuren?” dan zou des Heeren antwoord aan ons wezen, zooals 't eens gegeven werd aan Manoach, die den naam begeerde te weten van Hem, die de blijde tijding hem bracht dat hij een zoon krijgen zou: „Vraag niet naar Mijn Naam, die is toch Wonderlijk!” — Ja, wonderlijk is des Heeren doen, enkel majesteit en heerlijkheid, zooals de psalmist van den ouden dag 't reeds uit ondervinding zong. Maar niet alleen in die dagen deed de Heere God wonderlijke dingen; de geschiedenis van ons vaderland is er, om 't zelfde te bewijzen. De vrienden, die deze bladzijden lezen en op de scholen met den Bijbel onderwijs ontvangen, zullen van hunne leermeesters, als de vaderlandsche geschiedenis behandeld wordt, wel vaak feiten hooren vertellen, waarbij hun gezegd wordt: „Kinderen! let wel, hier is Gods vinger.”

Ik ga u eene geschiedenis vertellen, niet uit de Bijbelsche, noch uit de vaderlandsche genomen, maar

door mij in een vreemde taal gelezen en uit geloofwaardige bronnen geput. 't Is de geschiedenis van een armen knaap, die 't in zijn levensloop zeer duidelijk heeft mogen zien, dat Gods doen wonderlijk is en dit ook met ootmoedigen dank beleed en erkende. Want hoevele menschen zijn er, die van armoede tot rijkdom komen in de wereld, en dit dan toeschrijven aan eigen knapheid en verdienste, alsof wij uit ons zelve tot iets zouden in staat zijn. En hoe weinigen zijn er helaas! die, als God het werk hunner handen zegent, Hem alleen de eer geven van wat Hij aan hen deed. Mocht na de lezing van dit verhaal menigeen het ernstig voornemen opvatten om met lust en ijver, onder biddend opzien tot God, met alle macht te doen wat zijne hand te doen vindt, en de taak aanvatten, die God hem op de schouders legt, om dan gewaar te worden wat het zeggen wil: „toe te nemen in genade bij God en menschen.”

Ik begin u te vertellen

Wie de held was van ons verhaal.

Spreuken I vs. 8. „Mijn zoon! verlaat de leer uwer moeder niet.”

De stad Londen is bij naam aan ieder lezer natuurlijk bekend. 't Is Englands groote hoofdstad, waarin zooveel menschen wonen als in geheel Nederland saam. 't Is in waarheid een wereldstad, zooals er geen tweede is onder de steden der aarde. Daar is een leven en een bedrijvigheid, waarvan men

zelfs in het groot Amsterdam zich geen denkbeeld vormen kan. Alles is er even grootsch en prachtig; huizen als paleizen staan bij onafzienbare rijen in breede straten geschaard. 't Is dan ook een handelsstad waar vele deftige, rijke kooplieden wonen, die schepen laten varen naar Oost en West.

Maar als ge het tegenwoordig Londen 500 jaar geleden bezocht hadt, dan zoudt ge heel iets anders hebben gezien. Waar nu de prachtige huizen staan aan de oevers van de Theems, vond men toen huisjes, ja meerendeels onaanzienlijke hutten, bewoond door schippers, visschers en matrozen. Zeer kleine ramen lieten maar weinig licht in de kamertjes binnen en de muren waren door walm en rook jaar in jaar uit als 't ware zwart gekleurd. Een houten tafel met twee stoelen en een armoedig bed, ziedaar den ganschen rijkdom der bewoners.

In een dergelijk vertrek, dat zich evenwel van vele andere door zindelijkheid onderscheidde, trad op een schoonen morgen een knaap binnen. Hij was klein van stuk, maar zag er flink en frisch uit en had onder den eenen arm een pakje, waarin zijn gansche bezitting zich bevond, terwijl hij onder den anderen een mooie gestreepte kat droeg. Hij was uit een ver afgelegen dorp gekomen, en als barmhartige voerlieden en boeren hem hier en daar geen plaatsje op kar of wagen hadden ingeruimd, wie weet hoe lang 't dan nog wel zou geduurd hebben, eer hij in Londen was aangekomen. — Wie was die knaap? — Mijn lezer! leg eens even dit

boekje ter zijde en buig de knie voor den Heere God, die u nog een vader en eene moeder liet behouden, die voor u zorgen, u liefhebben, ja met hunne teederste zorgen omringen. En vraag Hem tevens of Zijne goedheid u nog lang die ouders wil doen behouden, en verzuim dan niet er nog de belofte bij te voegen en die ook na te komen, dat ge hunne liefde met dankbare wederliefde vergelden zult. — Dat kon die knaap niet doen, want hij had geen vader en geen moeder meer. Reeds vroeg had RICHARD WHITTINGTON, zoo heette onze jeugdige vriend, zijn vader, die een wakker zeeman was, verloren. Deze liet zijne vrouw in kommer en ellende achter, want de broodwinning ging mede ten grave. Met handenarbeid trachtte de arme moeder in haar en des jongens onderhoud te voorzien, toen haar eene verlamming trof, die haar tot den arbeid ongeschikt maakte. Ontbering en zorg sloopten hare laatste krachten, en uitgeput lag zij op haar leger. Zij riep haar jongen, en terwijl zij de uitgeteerde handen zegenend op het hoofd van den knaap legt, zegt ze met zwakke, bijna fluisterende stem: „Richard, mijn lieve jongen! mijne uurtjes zijn geteld. Ik voel mijn einde naderen. Ik weet, je hebt den flinken aard van je vader; geve God dat je hem moogt gelijk worden. Hier in deze plaats vindt je nergens een tehuis, daarom raad ik je dat je naar Londen gaat. Misschien kom je daar nog wel goed terecht als je den Heere God vreest en dient en liefhebt. Ga naar de stad aan de Theems en zoek daar in

de Visschersstraat, aan de rivier gelegen, je oude tante Margaretha op; misschien zal je oom, die ook zeeman is, je aannemen of tenminste een onderkomen verschaffen. Laat God niet los, mijn jongen! en moge mijn moederzegen je van Zijn onmisbaren zegen de voorbode zijn!"

Meer zeggen kon ze niet. 't Gesprokene had haar de laatste krachten ontnomen. Uitgeput zonk ze in haar kussen, de oogen sloten zich — en Richard had geen moeder meer! — Daar stond de arme verlatene wees! Bijna wanhopend wrong hij de handen en een stroom van tranen was de tolk van wat er in zijn binnenste omging. Toen moeders lijk aan den schoot der aarde was toebetrouwd, zocht hij, aan hare laatste raadgeving getrouw, zijn bundeltje schamele kleederen bijeen en maakte zich gereed, om in weerwil van 't vermaan en het hoofdschudden der bureu, naar Londen te trekken. Daar hoort hij op eens het behaaglijk spinnen van de kleine poes Betty, een jong van de oude Betty, die door Richards vader vele jaren was verzorgd. De kleine Betty strijkt met den kop langs de voeten van den armen Richard en kijkt, toen zij den knaap vertrekken ziet, heur speelkameraad vragend aan. Deze verstaat het mooi en vriendelijk dier, neemt het op den arm en zegt: „Ja, kleine Betty! je hebt gelijk, wij blijven bij mekaar! Wij zullen samen in de stad ons geluk gaan beproeven, en als ik soms nog eens Burgemeester van Londen worden mocht, dan zul je een best leventje bij me hebben, hoor!" En

de kleine Betty spinde zoo prettig, als ooit in Engeland een kat gedaan had, als wou ze door een vertrouwend „ja” haar toekomstig lot toestemmen.

Hoe Richard in Londen terecht komt.

Spreuken 3 vs. 6. „Ken Hem in alle uwe wegen.”

Zoo richtte dan onze held zijne schreden naar de Visschersstraat te Londen. — Hij vond daar zijne tante Margaretha, een beste vrouw, maar die ook al niet veel in de melk te brokken had. Zij had zeven kinderen; haar man voer ter zee; haar oudste zoon was zwaar gewond uit den oorlog thuis gekomen, en diens toestand eischte zooveel zorg, dat zij ternauwernood kon omzien naar de anderen. En nu kwam er bij al die opeters nóg een jongen met een grage maag! Toch kon zij den armen wees niet van de deur zenden, maar keek uiterst verbaasd het poesje aan, terwijl ze sprak: „Kijk, kijk, de jongen heeft niet te eten en brengt nog een kat mee!” Maar ten slotte werd Richard dan toch medebewoner van de armoedige hut.

Zoo gingen vele dagen voorbij, toen op zekeren morgen Tante Margaretha den knaap ter zijde riep en zei: „Hoor eens, beste jongen! je weet, mijn man is op zee en je ziet hoe ik mij met mijn gezin behelpen moet. De ziekte van onzen Jakob kost veel, maar gelukkig wordt hij wat beter. Het spijt

me erg, maar je moet zien dat je wat gaat verdienen, want den kost kan ik je onmogelijk meer geven. Ga eens zien of je niet hier of daar werk krijgen kunt. 's Nachts kun je gerust bij mij onder dak blijven."

Richard pruttelde niet tegen maar ging, want reeds lang had hij begeerte om met de flinke handen, die God hem geschonken had, den kost te verdienen. Dat was beter dan bij de straat te zwerven en te bedelen. Alles zou hij willen doen, maar die beide dingen waren hem een gruwel.

En toen hij de straten doorwandelde, begon de torenklok haar middagdeuntje vroolijk te spelen. Hij bevond zich in de nabijheid van een bedehuis en richtte derwaarts zijne schreden. Toen hij het heiligdom binnentrad, kwam de gedachte aan zijn gestorven moeder bij hem op, en met diepen eerbied boog hij de knieën tot gebed, en zong het lied der gemeente mee. Kinderlijk vertrouwend gaf hij lot en leven over in de handen van Hem, Die reeds vaak hulp en uitredding gegeven had en Wiens Vaderzorg duizenden weezen in hunne nooden gedenkt.

Vol moed gaat hij op weg. Maar het vinden van werk ging zoo gemakkelijk niet. Op tien verschillende plaatsen bood hij den eersten dag zijne diensten aan, maar overal stootte onze knaap het hoofd. Bij den een heette het: „Gij zijt te klein"! elders weer: „Wij hebben reeds knechts genoeg"! een derde riep: „Scheer je weg"! en een vierde snauwde hem toe: „Je bent voor ons werk te zwak." Kortom, Richard werd overal afgewezen en nam teleurgesteld den

terugtocht aan. Dankbaar had hij van een der kooplieden een geldstuk aangenomen, waarvoor hij zich een stuk brood kocht en waarvan hij het overschot tot den anderen dag bespaarde. Den volgenden morgen, hoewel nog vermoeid van den zwerftocht van den vorigen dag, begaf hij zich vroegtijdig weder op weg. 't Was dien dag vreeselijk warm, en in de nabijheid van een schaduwrijke plek gekomen, kon hij de verzoeking niet weerstaan om daar eens even uit te rusten en wat op te frisschen. 't Was daar juist een uitgezocht stil plaatsje om zijn morgengebied te doen, want dat zou hij nooit willen verzuimen.

Zooals God de Heere in de dagen van ouds vaak Zijne engelen naar de aarde zond om Zijne bevelen te volbrengen, zoo gebruikt Hij menigmaal nog menschen om hetzelfde te doen. Een rijk, godvreezend koopman zat, door Richard onopgemerkt, in de koele schaduw der boomen in stil gepeins verzonken. Zijne gedachten toefden bij zijne vroeg gestorven lieve vrouw, en dwaalden dan vanzelf heen naar zijn eenig kind, de kleine Alice; en straks weer voerden ze hem op de groote wateren, waar zijne schepen kostbaar bevracht, tochten deden naar Oost en West. Plotseling schrikt hij op, toen hij in zijne nabijheid een stem hoort, en glurend door de takken, bemerkt hij Richard, die overluid biddend, in kinderlijken eenvoud zijne klachten en nooden den Heere voorlegt. Onze koopman, in waarheid een 'man naar Gods harte, wordt getroffen door dat bidden en hoort

daaruit al spoedig dat hij een knaap bespiedt, die niet met nietsdoen en bedelen den dag doorbrengt of vaak nog ergere dingen doet. Terstond rijst hij van zijne zitplaats op en loopt naar Richard toe, die verschrikt staan blijft. „Ga met mij mee, mijn jongen!” zegt de koopman, „en als gij trouw, vlijtig en eerlijk zijn wilt, dan zal het u aan brood, werk en onderricht niet ontbreken. Ik heb uit uw gebed gemerkt dat gij geen ouders meer hebt; bij mij behoeft gij niet hongerig naar bed te gaan; blijf nederig en godvreezend zooals ge nu zijt door Gods genade, en misbruik mijn vertrouwen niet.” Met van vreugde kloppend hart volgde het weeskind den rijken man.

In het huis van den heer FITZ-WARREN moest Richard natuurlijk met het geringste werk beginnen, en daarom werd hij als jongen aan het dienstpersoneel toegevoegd. Aan den keukenhaard begon hij zijne eerste studiën als koksjongen. De kok was een echte brombeer en liet den armen keukenjongen nog al eens dikwijls zijn ongenade voelen. Toch zou hierin spoedig verandering komen, want toen Richard met toestemming van den doorluchtigen keukenmonarch, zijn lieve kleine Betty uit het huis van Tante Margaretha gehaald had, om krijg te voeren tegen de ratten en muizen, die in des jongens slaapkamer en nog meer in de vertrekken van den kok, zonder vergunning van dien heer, alles met vernieling bedreigden, ging 't onzen held wat beter en vond hij genade in de oogen van zijn meester, nadat

kleine Betty van hare behendigheid uitnemende proeven geleverd had. De bijzondere genegenheid van den heer FITZ-WARREN verwierf zich de knaap straks door een eigenaardig voorval.

Gij begrijpt, vrienden, dat deze heer zijn eenig dochtertje beminde als den appel zijner oogen. Op een schoonen morgen is Jacot, de mooie papegaai van Alice, verdwenen. Het geheele huis was in rep en roer, iedereen zocht naar den ontvluchten vogel. Richard is zoo gelukkig om de schuilplaats van het dier hoog in den top van een boom te ontdekken, en met de behendigheid van een eekhoortje klautert hij den vluchteling achterna, en hij mag er in slagen om, na hevige verdediging met den puntigen snavel en 't jammerlijk geschreeuw van Jacot, het dier aan de kleine Alice terug te brengen. De heer des huizes gaf den flinken knaap een goede belooning, en daar hij reeds lang bemerkte had dat Richard een open, trouw karakter en ook een helder hoofd en een goeden wil had, wijdde hij van dien tijd af aan hem zijne bijzondere opmerkzaamheid. En toen ook de kleine Alice veel van den aardigen jongen houden ging en het liefst met hem speelde, klom de voormalige koksjongen op tot den rang van vertrouwen van het dochtertje van den rijksten koopman uit „de City”. (het oudste gedeelte van Londen.)

Hij kreeg van zijn heer de opdracht om het kind overal te bewaken, en op te passen dat haar geen leed overkwam. Daarbij zorgde hij ook voor voldoende onderwijs, dat op zijne kosten gegeven werd,

en hij mocht zich verblijden in de waarneming, dat dit zaad bij Richard in goede aarde viel, want zijn pleegkind was buitengewoon leergierig en zijne vorderingen overtroffen alle verwachting.

Weldra kreeg iedereen den knaap lief. De kleine Alice schonk aan haar speelkameraad al hare genegenheid en in het geheele huis keek men die beiden met welgevallen aan. Hij werd voor den heer FITZ-WARREN ten laatste onmisbaar. Het ging Richard als de bloem, die door weldadigen zonneglans ontluikt, en de ontwikkeling zijner kracht was aan die van een jeugdigen eik gelijk.

't Zijn sterke beenen die de weelde dragen, zegt een oud Hollandsch spreekwoord, en naar aanleiding daarvan zullen mijne jonge lezers zeker wel denken dat Richard geheel, of voor een deel althans, vergat wie hij vroeger was geweest. Maar dan hebt ge verkeerd gedacht; want als ge hem zoo nu en dan bespieden wilt, volgt hem dan op den voet als hij het koopmanshuis verlaat en naar de nederige Visscherstraat snelt, waar de armoedige hut van tante Margaretha nog altoos staat. Hoort hem daar, aan de tafel evenals voorheen gezeten, vertellen aan die deelnemende lieden hoe de Heere God zijn weg heeft voorspoedig gemaakt, en dankbaar al het goede vermelden, dat hij bij zijn weldoener genieten mag. En als ge scherp van gezicht zijt, ziet dan hoe hij, bij het afscheid nemen van tante Margaretha met een hartelijken kus, hare hand vat om daarin een bespaard zilverstuk te laten glijden. En dan zendt dat dankbare oudje hem

haar zegenwensch achterna, dien Richard niet met het oor opvangt, maar waarvan hij wel iets voelt, als bij het huiswaarts keeren de Heere God hem dit woord als loon in de ziel geeft: „Het is zaliger te geven dan te ontvangen.” En toen hij eens weder die woning binnentreedt, mag hij daar de goede tijding brengen, dat de heer FITZ-WARREN den herstelden zoon van tante Margaretha, op zijne aanbeveling en door zijn voorspraak, eene aanstelling geeft op een zijner handelsschepen.

Voorwaar, Richard! de zegen des Heeren maakt u rijk èn voor uzelf èn voor anderen.

Hoe kleine Betty op reis ging.

Spreuken 11 vs. 5. „Die in den zomer vergadert is een verstandig zoon.”

Kleine druppels water,
 Kleine korrels zand,
 Vormen saam de zeeën
 En 't onmeetbaar strand!

Dit zegt een zeker lied zoo volkomen juist. Onze Richard, in het huis zijner ouders en later bij zijne tante, in de lessen der zuinigheid proefondervindelijk onderwezen, leerde onder de leiding van zijn weldoener evenzeer de groote les, om ook zelfs het kleinste niet te verachten. Alles trok in het magazijn des koopmans zijne aandacht. Wat een ander als te nietig zou beschouwd hebben, dat werd door Richard, met toestemming van zijn heer,

bewaard en gespaard. Zoo hield hij er onderscheidene kastjes op na, waarin hij verschillende kleinigheden opbergde, waarvoor een ander geen oog had. In het eene legde hij alle naalden die hij vond, in een ander alle spijkers die op den grond lagen, weer in een derde gaf hij plaats aan stukjes en lapjes fluweel of zijde en andere zaken. Ging er dan vroeg of laat een handelsvaartuig van den heer WARREN naar zee, dan bracht hij al die dingen bij elkander netjes ingepakt aan den kapitein, die ze dan in vreemde havens verkocht. De opbrengst werd voor hem in een afzonderlijk boek opgeschreven, en op die wijze kwam hij na weinige jaren in het bezit van een klein vermogen.

Weder ligt een schip zeilklaar. 't Was een nieuw, rijkbeladen, prachtig vaartuig, dat ter eere van de dochter des koopmans den naam ALICE droeg. Richard had ditmaal tot zijn spijt bijna niets mee te geven, terwijl andere bedienden verschillende kostbare zaken aan den kapitein ten verkoop meegaven. Op eens voelt Richard iets kruipen langs zijne voeten. 't Was kleine Betty — of eigenlijk oude Betty — want reeds stamde menige kleinere Betty van haar af.

„Kapitein Multon! als u kleine Betty soms zoudt willen meenemen dan kunt u dit gerust doen, want ditmaal heb ik anders niets, dat de moeite waard is om u mee te geven,” zoo spreekt onze Richard den kapitein toe, die gereed staat zee te kiezen.

„Top, mijn jongen! dat doe ik,” antwoordt deze, „ik neem je kat mee; op schepen zijn er meer ratten en

muizen dan ons lief is. Zoo'n mooi dier kunnen we best gebruiken. Noem mij haar prijs en als God me behouden thuis brengt, zal ik je kapitaal en interest uitbetalen." — „Ja, interest!" zegt Richard lachend, die zal dit levende kapitaal zeker geven, want ze zal u op reis wel eenige jongen bezorgen. Maar beloof mij dat ge haar goed zult oppassen en dat haar geen leed geschiedt."

Door goeden wind begunstigd ging het schip nog dienzelfden dag naar zee.

De eerste dag ging voorbij, en met wezenlijke droefheid miste Richard zijn trouwe poes; op den tweeden dag kon hij zijne smart daarover niet meer verbergen, en op den derden dag, toen de dienstboden hem begonnen uit te lachen, ontvielen hem minder aangename woorden. 't Scheen of met het vertrek van schip en kat, ook Richards goede stemming verdwenen was. Zijn heer moest eenige dagen op reis, en gedurende diens afwezigheid had hij eene onaangename woordenwisseling met zijn voormaligen meester den huiskok, die hem voor een weggelooopen dagdief uitschold en zijne nederige afkomst verweet. Dit was te veel voor onzen Richard. Hij liep overstelpt van droefheid, uit het huis zijns weldoeners weg, en in den omtrek van Halloway zette hij zich op een steen, bitterlijk weenend, neder. ¹⁾ Daar zat onze arme jongen eenzaam en bedroefd, zonder dat

¹⁾ Deze steen, in Londen daar ter plaatse aanwezig, heet nog „de Whittington steen."

iemand er aan dacht om hem te troosten. Op dat oogenblik door iedereen verlaten, was er toch Eén Die om hem dacht in zijne smart, en Die alles tot Zijn wil heeft om troost te schenken. Richard hoort het gelui der torenklokken en onwillekeurig richt zijn betraand oog zich derwaarts heen. En de spits wordt hem als 't ware een wijsvinger naar Boven, die hem herinnert hoe vaak reeds van Daar hulp hem toekwam, en hij wordt bij vernieuwing gewezen op Gods teedere Voorzienigheid, die muschjes gedenkt, en nog veel minder dezulken die op Haar vertrouwen, vergeet. Eenige oogenblikken later staat hij op; de tranen zijn gedroogd; de Heere God heeft tot hem gesproken van vrede en hij keert terug naar de woning, die hij zoo straks verliet. En als men hem weder scheldt of bespot, blijft hij kalm en onderworpen, want dat heeft hem zijn God geleerd.

's Levens doornen en distelen.

Spreuken 3 vs. 12. „De Heere kastijdt degenen die Hij liefheeft.”

De heer FITZ-WARREN was van zijne reis teruggekeerd en de zaken op het kantoor gingen den gewonen gang. Richard maakte flinke vorderingen in de handelskennis, en Alice, de rijke koopmansdochter, was gelogeerd bij hare tante. Haar vader was sedert eenigen tijd niet op zijn gemak, want reeds waren er twee jaren verlopen sedert het

vertrek van het schip ALICE, en nog had hij er niets van vernomen. 't Had al lang weer binnen kunnen zijn en daarom maakte hij zich bezorgd of 't misschien ook vergaan was. De lading van dit schip vertegenwoordigde een groot gedeelte van zijn vermogen.

Geslingerd tusschen hoop en vrees bracht de koopman vele maanden door. Alice werd door hare tante teruggebracht en niemand was over haar wederkomst blijder dan Richard, die intusschen op het kantoor eene gewichtige betrekking van zijn heer gekregen had. Juist toefde deze op zijn landgoed, buiten de stad gelegen, toen Alice terugkeerde. Dadelijk werd besloten, dat Richard haar naar haar vader brengen zou. Niemand kon dit beter doen dan hij, daar hij de vertrouweling van zijn heer geworden was. Deze zat in zijn groen priëel in diep nadenken verzonken, toen de lieve Alice hem in de armen vloog en beiden de vreugde van 't wederzien genoten. Nog onder de sombere indrukken van zooeven sprak de bewogen vader: „Ik heb in u, mijn lieve dochter! en in u, mijn trouwe Richard! twee dierbare panden. Ja! ik voel het, gij, Richard! zijt de steun van mijn huis geworden. Moge de Heere mij u beiden laten behouden, als het in Zijn raad besloten mocht zijn mij het grootste deel van mijne bezittingen te doen verliezen.”

„Zet die droeve gedachten van u, edele heer!” antwoordde Richard ontroerd. „Als verlies van goederen of andere rampen over u beschoren zijn, dan geef ik u mijn woord tot pand, dat ik gaarne nacht

en dag werken zal om u bij te staan, en daardoor een klein deel van mijne schuld aan u af te betalen. Niets zal mij te zwaar vallen; geen arbeid te hard, geen offer te moeilijk."

De donkere vermoedens van den koopman zouden maar al te spoedig worden bewaarheid en de erkentelijke betuigingen van Richard moesten, spoediger dan hij dacht, de vuurproef doorstaan.

Het viertal ging nog dienzelfden avond naar de stad terug. Nauwelijks had de slaap de vermoeide oogleden geloken, of in de ververij, die aan het hoofdgebouw grensde, brak een ontzettende brand uit. In weinige minuten waren de kostbaarste stoffen door den gloed verteerd en woedden de vlammen met steeds toenemende felheid. Reeds begonnen zij 't werk der verwoesting in het woonhuis aan te richten, toen de heer FITZ-WARREN, die de helpende arbeiders en bureu aanmoedigde, plotseling vertwijfelend uitriep: „Waar is mijne Alice? waar is mijne zuster?"

Vermoeid van de reis lagen die beiden nog in het achterhuis in diepen slaap verzonken. In de eerste verwarring had niemand aan hen gedacht. Ook Richard meende dat zij in veiligheid waren.

„Wie zal ze redden, wie zal ze redden?" kreet jammerend de heer FITZ-WARREN.

En snel, als door den wind bevreugeld, sloeg Richard zich natte doeken om 't lijf, nam nog een pak vochtige lappen onder den arm en rende naar het achterhuis. Langs de reeds brandende trap vond hij den weg naar Alices vertrek. De eerste vrouwelijke ge-

stalte die hem tegemoet snelt, grijpt hij aan, slingert natte doeken om haar heen en draagt door rook en vlammen haar naar het voorgedeelte van 't huis. Zij is gered . . . de zuster van zijn heer, maar — Alice? —

Nog eens doopt de wakkere jongeling zijne doeken in 't water, en nog eens stort hij zich in rook en vlammen. In onmacht liggende vindt hij Alice op haar kamer, terwijl angst en vrees haar het bewustzijn hebben benomen. Hij wikkelt haar dadelijk in de natte doeken en draagt haar in zijne armen door den vuurgloed. Door Gods genadige, reddende hand komt hij voor de tweede maal gelukkig beneden, en een oogenblik later stort met donderend geraas de trap achter hem ineen. Een duizendvoudige vreugdekreet begroet den koenen Richard als den edelen redder, maar hij hoort die vreugdeklanken niet. Met zijn kostbaren last in de armen gekneld, zakt hij bewusteloos ineen, want de pijn der brandwonden overmamt hem. Als de Heere God geen wonder aan hem doet, dan is hij verloren, meent de geneesheer.

Toen de heer FITZ-WARREN wist dat zijne dochter gered was, dacht hij lichter over de zware geledene verliezen, want al waren ook al zijne bezittingen hem op eens ontroofd, toch kon hij het liefste wat hij op aard bezat, nog aan het hart drukken. Toen de dokter evenwel Richards toestand voor bijna hopeloos verklaarde, werd zijn moed schier gebroken en heete tranen ontwelden zijne oogen.

Zijn woonhuis, zijne kostbare magazijnen met zoo grooten voorraad artikelen gevuld, zijn vermogen

in geldswaardig papier en zijne boeken, letterlijk alles was een prooi der vlammen geworden. Hij kon gerust zeggen: „Ik ben een bedelaar.” Maar door genade kon hij er kalm en onderworpen bijvoegen: „De Heere heeft het gegeven, de Heere heeft het genomen; het betaamt ons dat wij ons met onderwerping voegen naar Zijn raad en wil.”

Nog eene harde beproeving was hem opgelegd toen zijne lieve zuster aan de bekomene brandwonden stierf. Daarentegen vond hij weer troost in de zichtbare beterschap van Richard.

Zoo ondervond de brave koopman op verpletterende wijs de wisselingen des levens. De Heere bewaarde hem voor vertwijfeling en daardoor bleef hij dezelfde godvreezende man, die hij was in de dagen zijns voorspoeds.

In plaats van, zooals dikwijls gebeurt, uit de ramp die hem getroffen had te trachten winst en voordeel te trekken, gaf hij alles wat hij nog bezat, willig over om al zijne schulden te betalen. Nadat hij op die wijze zich van zijne verplichtingen had gekweten, betrok hij met Alice en den nog altoos lijdenden pleegzoon eene schamele woning in een afgelegen deel der stad, en wierp al zijne bekommernissen op Hem, Die eens zeide: „Want Ik zorg voor u.”

Toen Richard hersteld was, zocht en vond hij eene betrekking op een handelskantoor. Elk verdiend geldstuk offerde hij dankbaar op aan hem, wien hij zoo veel verplicht was. Ja zelfs zijne avonduurtsjes besteedde hij om maar wat te verdienen, en nood en

ellende zoo ver mogelijk buiten de woning te houden.

Intusschen begon de ongelukkige koopman door vreeselijke zwaarmoedigheid gekweld te worden. Voor Englands handel en nijverheid braken donkere tijden aan. Tegen het einde der roemrijke regeering van Eduard III, die als een der grootste helden door het volk werd vereerd, wendden zich de kansen van den oorlog, en de in Frankrijk veroverde streken gingen op een paar kustplaatsen na, weder te loor. De langdurige oorlog mergelde de lieden uit en alle handel stond stil. Vele vrienden van den heer FITZ-WARREN hadden evenzeer zware verliezen geleden, en toen hij in den nood zich tot hen wendde, keerden zij hem den rug toe. Zijn laatste hoop, de terugkeer van kapitein Multon met het schip, dat reeds 3 jaar geleden was uitgezeild, begon meer en meer te verdwijnen. De arme neergebogen man leed aan vlagen van zwaarmoedigheid en als de Heere God geen uitkomst gaf, zou Alice spoedig wees zijn.

De wakkere Richard kon zooveel ellende niet langer aanzien. Zijn besluit was genomen. Alsof hij uit den hemel op zichtbare wijze toestemming verwachtte, staat hij 's avonds voor het geopende venster. Hij ziet vóór zich de daken der huizen, en daar ginds ligt de Theems met eene menigte schepen, en boven hem den donkerblauwen hemel met millioenen schitterende sterren. En heel in de verte staart hij op den kerktoeren en hoor, de klokketonen roepen tot het avondgebed. De torenspits wees naar Boven en — Richard „zag op naar de bergen vanwaar zijne hulp komen zou.”

Des anderen daags was Richard verdwenen. In een brief, dien hij achterliet, beschreef hij zijne plannen en verwachtingen.

Twee hooge bidders op den koopdag.

Spreuken 16 vs. 33. „Het lot wordt in den schoot geworpen, maar het geheele beleid daarvan is van den Heere.”

Vele maanden verliepen na Richards vertrek. Met het hoofd op de hand geleund, zat Alice met rood geweende oogen aan het ziekbed haars vaders. Gebrek en zielesmart waren de oorzaken zijner ziekte. De spaarpenningen, door Richard achtergelaten, waren meerendeels verbruikt en ten laatste besteed voor dokter en apotheker. Sedert acht dagen was in de kleine dakkamer de nood ten toppunt gestegen en werd de toestand van den lijder steeds meer bedenkelijk.

Wie telde de tranen der liefde en der bekommernis, die Alice aan dat ziekbed weende; wie beluisterde de gebeden die, uit het diepst harer ziel, werden opgezonden tot den troon der genade? En steeds hooger klom de nood; het eene stuk huisraad na het andere was reeds verkocht en vandaag zou met nog andere meubelen, de leunstoel van den heer FITZ-WARREN, het stuk waaraan hij zoozeer gehecht was en dat nog aan vroegere welvaart herinnerde, publiek worden verkocht.

We gaan eens even het groote verkoopplokaal binnen. De afslager met een grooten bril gewapend, heeft zich op zijn verheven zetel geplaatst. Rondom hem staan tafels, stoelen, bedden en ander huisraad gerangschikt. Voor hem ligt een zware hamer, door welks tik zoo aanstonds de leunstoel van den heer FITZ-WARREN aan den hoogsten bieder zal worden gegund. Reeds heeft de schorre stem des afslagers het eerste en tweede teeken gegeven, toen op eens een stevig, krachtig man, in een grijs zeemanspak gestoken, zich met de armen een doortocht door de menigte baant en met stemverheffing roept:

„Houd op, mijnheer Jones! ik bied 100 Pond!” (*f*1200).

„En ik geef 200 pond!” (*f*2400) klinkt het uit de menigte met forsche stem.

Aller oog wendt zich naar den tweeden bieder. De nieuwe liefhebber voor het oude meubelstuk was een jong man met gebruid gelaat, zwaren baard, en vreemd gekleed, die een mooie gestreepte kat op den arm droeg en juist met haastigen tred het verkoopplokaal was binnengestapt.

De grauwwrok keerde zich verwonderd om en riep met zware basstem:

„Holla, hei, 300 pond!” (*f*3600).

Als door een elektrischen schok getroffen, wenden zich aller blikken naar den dwazen stumper, die voor een ouden leunstoel zoo'n kapitale som bood.

En de afslager herhaalt: „300 Pond voor de eerste maal, voor de tweede maal . . . en . . .

„400 Pond!” schreeuwt de vreemde tweede liefhebber, die inmiddels de sprakeloze menigte heeft ter zijde gedrongen en voor de tafel van den afslager gaat staan.

„500, duizend, tienduizend Pond, zooveel je maar hebben wilt!” gilt Janmaat blijkbaar woedend geworden en de vuist ballende tegen den nieuwen bieder. En met woest gebaar doet hij zijn laatste bod van zulk een hevigen vuistslag op de tafel vergezeld gaan, dat tafel, schrijver en afslager in de hoogte sprongen en de omstanders dit tooneel angstig aanstaarden.

„Mijnheer!” antwoordde de afslager, in zijne opgewondenheid den bril, die hem van den neus gevallen was weder op zijne plaats brengende, „mijnheer! is het u ernst, of hebt u plezier om hier met mij den spot te drijven?”

„Hier hebt ge 1000 Pond,” (*f* 12000) zegt de aangesprokene. Hij legt de waarde in goud op de tafel neer en maakt zich gereed het verkoopplokaal te verlaten.

De jonge vreemdeling echter scheen geen lust te hebben om hem den ouden leunstoel te gunnen. Hij liep op den zeeman toe en legde de hand op diens schouder, juist toen deze riep: „Holla! hei! wie wil voor mij dezen stoel naar den heer FITZ-WARREN brengen?”

„Hoe? Wat? FITZ-WARREN? Wie zijt gij? Halt! ja, gij zijt kapitein Multon! 't Kan niemand anders zijn!”

„En gij, wie zijt gij?” klinkt het antwoord van den wakkeren kapitein, want hij was het inderdaad. Maar reeds hadden die twee den stoel flink in de hoogte getild en over de hoofden der verblufte menigte heengedragen naar buiten, om daar elkander hartelijk de hand te drukken bij zoo verrassende herkenning.

Goede tijding van kleine Betty en een verhaal van hare heldendaden.

Spreuken 14 vs. 8. „De wijsheid des kloekzinnigen is zijn weg te verstaan.”

Het was werkelijk kapitein Multon; maar ook nog iemand anders was teruggekeerd. Dit alles zullen we vernemen, als we met de beide vrienden, die daar gearmd voortwandelen, een smalle trap opklimmen en het kleine dakkamertje binnentreden.

Daar woont de heer FITZ-WARREN. De twee bewoners van die kleine ruimte zaten troosteloos met gevouwen handen bij elkaar. Er wordt aan de deur getikt en de vrouw, die den leunstoel naar binnen schoof en hen uit hunne verdooving wekt, wordt ongeloovig aangekeken toen zij herhaaldelijk verzekert dat een vreemdeling 1000 Pond voor den stoel heeft betaald.

„Holla! kop omhoog! mijnheer WARREN en juffrouw Alice, want de ellende is geleden!” zoo klinkt het op

luidruchtigen zeemanstoon beneden aan de trap, en eenige oogenblikken later stappen de twee vrienden het kamertje binnen. En terwijl de kapitein zijn ouden meester opbeurt, is Alice met een luiden gil in zwijm gevallen.

Mijne lezers hebben in den laatsten, reeds om de kat, die geene andere dan kleine Betty was, den verdwenen Richard herkend en hij was het ook. Hij had dienst genomen op een schip, dat dezelfde havens en kustplaatsen zou aandoen, waarheen kapitein Multon met zijn rijke lading vertrokken was. Hij dacht op [die reis berichten in te winnen aangaande het schip, de lading en de bemanning, en tevens had hij de noodige papieren en stukken bij zich, om in verschillende groote zeeplaatsen achterstallige vorderingen voor zijn weldoener in ontvangst te nemen. Op deze wijs meende hij in elk geval zijn oogmerk te bereiken, om den toestand van zijn voormaligen meester eenigszins te verbeteren.

In Lissabon aangekomen en bezig zijnde de rekeningen met de handelsvrienden van den heer FITZ-WARREN in orde te brengen, hoort hij dat er een schip is aangekomen, 't welk met buitengewoon rijke lading naar Londen zal terug keeren. Hij wou nu aan den kapitein een brief meegeven voor de beide ongelukkigen, die hij had achtergelaten; maar hoe groot was zijne verbazing toen hij de „ALICE”, het schip zijns meesters, dat hij reeds lang vergaan waande, voor zich zag. Wat hij van het schip hoorde, kon hij ternauwernood gelooven en mijne lezers

zullen ook vol verbazing luisteren, als zij de wonderlijke reisbeschrijving straks uit den mond van kapitein Multon hooren. Richard vond hem niet op het schip, want toen de kapitein na vele wederwaardigheden behouden in Lissabon was aangekomen, wilde hij zijn schip niet blootstellen aan de gevaren der stormen, die gedurende de maanden der dag- en nachtevening woeden. Hij had daarom het bevel over 't vaartuig opgedragen aan den opperstuurman en was over land verder gereisd. Onder weg zwaar ziek geworden, was hij, na vele weken worstelens met den dood, pas heden teruggekomen, juist op denzelfden dag toen Richard met het schip zijns pleegvaders, welks terugreis hij zooveel mogelijk, om bekende redenen bespoedigd had, op de Theems voor anker lag. Beiden, kapitein Multon en Richard waren dus op denzelfden dag aangekomen en hadden, het verkooplokaal voorbijgaande, gemerkt, dat juist de oude leunstoel van den heer FITZ-WARREN onder den hamer werd gebracht, en — het overige is den lezers bekend. —

Wat wonderlijke, heerlijke ommekeer! De Heere God, die ons lot en leven in Zijne hand heeft, slaat wel vaak diepe wonden, maar weet ze ook weer zoo spoedig met rijkdom van genade te heelen. Welgelukzalig zijn zij, die in Hem hun vast vertrouwen stellen!

Wat was er in die kleine dakkamer veel te vertellen, te vragen en te antwoorden. De lotgevallen der twee ongelukkigen waren in weinige woorden

saam te vatten, maar onze oude vriend, de zeerob kon en moest uren achtereen van zijne lange merkwaardige reis vertellen. Het voornaamste laten we hem liefst zelf verhalen:

„De reis naar een der ankerplaatsen in de Middellandsche zee was behouden volbracht, de lading tot den voordeeligsten prijs verkocht, en na vier maanden reis had het schip weder goede bevrachting gekregen. Rijk beladen droeg het vaartuig de keurigste artikelen mee naar huis, ja nooit had het zoo'n kostbare vracht aan boord gehad. Wij waren reeds bij kaap Vincent en de meest gunstige wind blies in onze zeilen, maar 't zou spoedig anders worden. Een vreeselijk onweder barstte boven onze hoofden los en de eene mast na den anderen werd door den storm verbrijzeld. Dagen achtereen zweefden wij tusschen leven en dood.

„In 't eind zagen wij dat ons ontredderd vaartuig op een verre kust scheen aan te drijven. De hevige storm smeed ons wrak op het strand. Ons leven was gered, maar onze lading had vreeselijk geleden en het schip was lek en kon in dien toestand geen zee meer bouwen. Voor ons lag een land met dichte bosschen, maar in welk oord der wereld we ons bevonden, konden we met geen mogelijkheid bepalen. Menschen waren nog niet te voorschijn gekomen, en we maakten ons beangst, ingeval er bewoners waren, dat ze ons misschien vijandig bejegenen en dan ook natuurlijk de zoo hoog noodige hulp ontzeggen zouden. En als we ons op een onbewoond eiland bevon-

den, dan waren we er niet beter aan toe. Geen wonder dus, dat bij dergelijke vooruitzichten ons alle moed ontzong, ja zelfs de dappersten uit ons zagen elkander met bezorgde blikken aan, alsof ze zeggen wilden: „Wij zijn de zee ontkomen, maar welk droevig lot zal ons hier wachten?”

„Den volgenden morgen besloot een deel der bemanning dieper landwaarts in te gaan om verkenningen te doen. De keurigste vruchten hingen in groote menigte overal aan de boomen, maar van bewoners ontdekten ze nog maar geen spoor. Eerst tegen den middag bemerkten zij zwarte inboorlingen. Door op allerlei wijze teekenen van vriendschap te geven, trachtte men hen te beduiden, dat wij met geene vijandige bedoelingen gekomen waren en niemand eenig leed geschieden zou. Zij schenen ons te begrijpen en begonnen zich te verstitouten om ons te naderen. Door kleine geschenken zooals: mesjes, glaskoralen en snuisterijen wonnen wij hun vertrouwen en al spoedig waagden ze zich in de nabijheid van onze landingsplaats.

„Wij begonnen hun aan het verstand te brengen, dat wé bijzonder veel trek in eten hadden, en reeds binnen het uur kwamen ze met eenige schapen, die wij dankbaar aannamen en waarvoor wij hun in ruil allerlei blinkende kleinigheden gaven. Met verbazing merkten we op, dat deze snuisterijen door de zwarten op veel hooger waarde werden geschat dan de dikke gouden ringen, die ze aan armen en beenen droegen. Wij stelden hun voor om ons rin-

gen en gouden sieraden in ruil te geven voor messen, bijlen, zagen, spijkers enz. Met de grootste bereidwilligheid namen ze in dien ruilhandel genoeg en brachten ons elken dag meer goud, ja meer dan eens ruwe stukken en klompen. „Kijk,” zoo voegde Multon zijn verbaasden hoorders toe, „hier hebt ge er een staaltje van,” en tegelijk wierp hij een stuk goud, dat hij onder den arm droeg, op de tafel. Men keek elkander als versuft aan en de kapitein, die van zijn gehoor alle aandacht had, ging voort:

„Eens op een ochtend liet het opperhoofd van dit gemoedelijk menschenras ons boodschappen, dat hij ons wenschte te zien. Dadelijk maakte ik mij voor dit bezoek met tien mijner matrozen gereed en we kleedden ons op zijn Zondags. Goed gelaarsd en gespoord, met andere woorden, goed gewapend, begaven we ons op weg, uit voorzorg een klein stuk geschut, dat we altoos aan boord hadden, meenevende. Ik beval den achterblijvenden alle mogelijke voorzorg aan en trof voor onze veiligheid elken denkbaren maatregel. Na een zeer ingespannen dagmarsch kwamen we in de residentie der wilden behouden aan, en zagen daar vele onregelmatig gebouwde armoedige hutten, terwijl we werden opgewacht door een grooten hoop volk. Het opperhoofd, met kostbare pluimen en dikke gouden ringen versierd, kwam ons tegemoet en bracht ons in zijn huis, dat in de schaduw van prachtige palmboomen stond. Daar was het inderdaad alles goud wat ons tegenblonk, en toen we hem als bewijs onzer goede bedoelingen,

eenige onzer Europeesche artikelen en gereedschappen overhandigden, gaf hij ons als teeken zijner hooge vriendschap verscheidene groote stukken goud.

„Maar grooter dan onze vreugde en verbazing over die massa van het edel metaal, dat hier bijna geen waarde scheen te hebben, was onze afschuw van het heirleger ratten, dat bij voorkeur in de woonvertrekken van het opperhoofd zijn kwartier bleek opgeslagen te hebben. Die diertjes hadden niet den minsten eerbied voor den vorstelijken gebieder, ja hunne onbeschaamdheid ging zelfs zoover, dat zij aan zijne zwarte Majesteit van het goudland de bete broods betwistten, die Zijne Hoogheid juist gereed stond in Hoogstdeszelfs mond te steken. Zijne Majesteit trachtte ons aan het verstand te brengen, dat deze dieren sedert vele jaren een landplaag waren, die door niets was uit te roeien. Daar kwam ik op een kostelijken inval; ik dacht aan onze kleine Betty, de kat. Richards poes, die ik, zooals ge weet, had meegenomen, had ons gedurende de reis heel wat jongen bezorgd, waarvan we veel dienst hadden. Ik gaf nu den hoofdman te verstaan dat ik op zekere voorwaarden, hem van die plaag verlossen zou. Dadelijk zond ik twee man terug naar het schip met de opdracht om een van de katten te gaan halen.

„Inmiddels hielden wij tot groote verbazing van het opperhoofd en zijne onderdanen een spiegelgevecht, en lieten zoo nu en dan ook ons kanon eens hooren. Zijne Majesteit sperde mond en ooren open, maar stopte de laatste al spoedig toe. Zijn eere-

wacht viel van schrik op den grond. Met nog grooter verbazing zagen zij het aan, hoe wij met een scherpe bijl door een enkelen houw een boom neervelden, en we kregen de overtuiging, dat ijzer bij hen nog minder dan katten bekend was. Maar eene bepaald kinderachtige vreugde legden ze aan den dag, toen wij hun kleine spiegels voor de oogen hielden en zij zich daarin, in al de heerlijkheid waarmee de natuur hen getooid had, aanschouwen konden. Zij overlaadden ons letterlijk met goud, en schenen er niets van te begrijpen dat wij zoo gesteld waren op het metaal, dat op het eiland in zoo groote hoeveelheid werd gevonden. Zijne zwarte Majesteit liet ons naar zijn beste weten en krachten onthalen. Men bracht ons sappige vruchten in gouden schalen en spreidde prachtige leeuwen-, tijger- en luipaardvellen op den grond, opdat wij het ons zoo gemakkelijk mogelijk konden maken. En dat zou nu alles heel lief en aardig geweest zijn, als maar niet ieder oogeblik die afschuwelijke ratten ons in den maaltijd hadden gehinderd op dezelfde brutale wijs, als zij het aan de tafel van den hoofdman deden.

„Maar dit werd spoedig anders, want reeds den volgenden dag kwamen onze jongens met de kat terug. De ratten waren in den beginne over haar onverwachten aanval even verwonderd als Zijne Majesteit over het bulderen van ons geschut. Natuurlijk hielden de langstaarten 't niet lang vol, want hoe meer offers er vielen, naar die mate klom van minuut tot minuut de moordlust van onze kat. Bij

honderdtallen lagen de ratten over den grond en zelden ontsprong er een den dans.

„De oogen van den hoofdman straalden van verrukking en drukten onmiskenbaar de begeerte uit, om zoo'n edel katje in eigendom te hebben. Ik wou hem evenwel de trouwe Betty niet afstaan, maar toonde mij wel geneigd om hem een van de jongen te geven. Daarover ten hoogste verblijd, beval hij zijnen dienaren een goede hoeveelheid goud uit zijn huis te halen en mij als koopsom te overhandigen. Ofschoon hij een ongehoorde som aan waarde voor mij liet aanrukken, meende hij nog altoos dat het te weinig was. Toen ik hem duidelijk maakte dat wij nog eenige van die wonderdieren op het schip hadden, beloofde hij voor elk daarvan een gelijken prijs te zullen besteden. O! hoe lachte ik in mijn vuistje toen ik dien koop sloot! Maar ik liet niet in 't minst mijne vreugde merken. Ik had de voldoening dat mijn schip nu eene lading bevatte, die 't nooit te voren had, want ik wist dat voortaan de firma FITZ-WARREN de rijkste zijn zou van oud-Engeland.”

En verder verhaalde Multon van den moeitevollen arbeid om het schip weder vlot te krijgen, van vele aangename en minder aangename dingen, van de opgeruimde thuisreis, die hij nu kon aanvaarden en van zijn gelukkige aankomst, juist op het rechte oogenblik toen hij den ouden familiestoel kon redden, opdat die van nu aan zou kunnen zijn een stoel der rust en des vredes!

Hoe ver een mensch het door Gods gunst brengen kan.

Matth. 5 vs. 16. „Laat uw licht alzoo
schijnen voor de menschen.”

Het valt moeilijk de verbazing te beschrijven van hen, die kapitein Multons verhaal, dat hij meer dan eens vertellen moest, hadden aangehoord. De heer FITZ-WARREN zat een wijle sprakeloos met gevouwen handen en stamelde eindelijk: „O Heere! hoe onna-speurlijk zijn Uwe wegen! Geprezen zij Uw driemaal heiligen Naam tot in eeuwigheid!” Richard en Alice zaten als stille toehoorders te luisteren. En daar werden door allen heete tranen geschreid, die wel-sprekende tolken waren van dank en lof en bede.

Al spoedig begon men in geheel Londen te spreken van den onnoemlijken rijkdom van den heer FITZ-WARREN. Van alle kanten kwamen gaandeweg de oude vrienden weder opdagen, die in den nood den wakkeren man links hadden laten liggen, maar die nu opnieuw aan de gelukkige familie vriendschap beloofden. De heer FITZ-WARREN had hen echter in de dagen der ontbering leeren kennen; zij hadden de vuurproef niet doorstaan en hij vond beter om met zijne geliefden een stil, afgezonderd familieleven te leiden. Richard werd de gelukkige echtgenoot van Alice en voortaan de ziel van de nieuw opgerichte handelsfirma. Spoedig verzezen magazijnen en groote pakhuizen, die meer waarde inhielden en doel-

matiger waren ingericht dan de vorige. Duizenden armen vonden eene broodwinning in dienst van den eigenaar; voor de zieke arbeiders liet hij een huis ter verpleging bouwen; voor de weduwen stichtte hij een huis der barmhartigheid. En aan allen, die hem in de tijden van nood en druk hadden welgedaan, schonk hij daarvoor ruimschoots vergoeding. Het ziekenhuis, dat nu nog onder den naam van Whittington-College in Londen bestaat, en waarin vele mannen en vrouwen wonen, die goed worden verzorgd, bewaart nog tot op dezen dag de herinnering aan Richards werken der barmhartigheid en toont almede duidelijk de waarheid van de woorden der Heilige Schrift: „De nagedachtenis des rechtvaardigen zal tot zegening zijn.”

Algemeen was de achting, die hem zijne medeburgers toedroegen. Men achtte hem hoog, niet slechts om zijne schatten, maar voornamelijk omdat hij een der edelste mannen van Londen was, en koos hem driemaal achtereen tot Burgemeester van de City. Op de feesten van zijne eerste huldiging speelden nu werkelijk te zijner eere de klokken, waarheen eertijds in kommervolle dagen, zijne blikken, als 't ware naar troost zoekend, zich richtten. Met luid gegjubel begroette het volk den hooggeachten koopman, toen hij in optocht vol staatsie de stad doortrok, en later een watertocht op de Theems deed in zijn prachtig versierd jacht.

De trouwe Betty zat bij die gelegenheid naast haar meester en keek welgemoed en dapper om zich heen,

alsof ze wist dat ook haar dat eerbetoon gold. Naar de overlevering verhaalt, voelde zich het dier door al die drukte echter zóó afgemat, dat het nog dien-zelfden dag 't róemrijke leven eindigde.

Maar zelfs na haar dood kon WHITTINGTON van het lieve dier niet scheiden, en daarom liet hij haar kunstmatig opzetten, en gaf haar naast zijn lievelingsstoel in zijn studeerkamer eene plaats.

Ook in zijn hooggeplaatste betrekking was de wakkere man met grooten zegen werkzaam. In wijden kring met de meeste achting bejegend en in zijn huis overgelukkig, bereikte hij een hoogen leeftijd, en menigmaal nam hij zijne kleinkinderen op de knieën, en verhaalde hun van des Heeren wonderbare hulp en leiding, zoo klaar en duidelijk op zijn levensweg ondervonden en toonde hun aan, dat God den nederigen genade geeft, maar hoovaardigen wederstaat. Dan sprongen, nadat grootvader had uitverteld, de kleinkinderen in de kamer rond en haalden hunne poesjes, die snorden en alle nakomelingen waren van de zoo beminde kleine Betty.

't Verwondere den lezer niet dat, zooals 't verhaal ons deed zien, voor een kat zooveel goud werd besteed. Toen Zuid-Amerika werd ontdekt waren in de eerste tijden katten een zeer gevraagd handelsartikel. Vele dukaten werden voor een kat geboden en zelfs nog onder de regeering van Koningin Elisabeth bleven ze door de Spanjaarden in Amerika zeer gewild.

De familie WHITTINGTON bleef voortdurend hare

genegenheid voor de katten behouden, want zelfs in haar geslachtswapen prijkt de afbeelding van de zoo geliefde kleine Betty; ja tot op dezen dag nog voeren de WHITTINGTONS een kat in het wapenschild. Ook op de schilderij, die zich op het stadhuis te Londen bevindt en waarop RICHARD WHITTINGTON als Lord-mayor ¹⁾ (Burgemeester) staat afgebeeld, is zijn lieveling naast hem geteekend.

Hij stierf in het jaar 1425 en bereikte den ouderdom van 80 jaar.

Wat dunkt u, vrienden! is en blijft het niet altoos de Heere God die alleen wonderen doet? Zoudt ge in den armen wees, die daar verlaten naar Londen zwierf met een poes onder den arm, een aanstaand Burgemeester hebben gezocht?

Immers neen! Maar Gods wegen zijn niet onze wegen, en Zijne gedachten zijn hooger dan de onze! Wilt ge van uwe toekomst zeker zijn? Bouwt dan niet uwe hoop op een mensch, van wien geen heil te wachten is. Steunt niet op verkregen bekwaamheid of kracht; dat alles verdwijnt soms in een oogenblik. Maar luistert, evenals Richard 't deed aan de stervensponde zijner moeder, naar den raad, dien u uw Bijbel geeft als ge leest: „Wentel uwen weg op den Heere, want Hij zorgt voor u!” Die het gebouw zijner hope voor den tijd en voor de eeuwigheid

¹⁾ Spreek uit: Lordmêjer.

vestigt op de Rots der eeuwen, dien zal 't gaan
zoals 't Richard ging, wiens wondervolle levensloop
u door mij werd verteld en die 't bewijs levert hoe
door Gods genade

„EEN ARME WEESJONGEN BURGEMEESTER WERD.”

